

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

(Σκοπός: Ιδιαίτερη αναφορά στον Μέγα Βασίλειο. Νά προτρέψουμε τα παιδιά νά μιμηθούν τους 3 Ιεράρχες στην αγάπη προς τα γράμματα καί προς τόν Θεό.)

18^ο ΘΕΜΑ
29-30/1/2022

Α΄ Διήγηση:

Γιορτάζουμε καί τιμούμε φέτος, παιδιά, γιά ἄλλη μία φορά, τά τρία ἀστέρια πού φωτίζουν ὁλόκληρη τήν οἰκουμένη μέ τίς ἄσβηστες ἀκτῖνες τῆς σοφῆς διδασκαλίας τους: τούς Τρεῖς Ιεράρχες. Τούς «τρεῖς μεγίστους φωστῆρας τῆς τρισηλίου Θεότητος» ὅπως τούς ὀνομάζει ἡ ἐκκλησία μας. Ἐξησαν πρῖν ἀπό πολλά χρόνια κι ὁμως εἶναι πασίγνωστοι μέχρι σήμερα.

Στίς 30 Ιανουαρίου, κάθε χρόνο, ὅλα τά δημοτικά σχολεῖα, γυμνάσια, λύκεια καί πανεπιστήμια τῆς πατρίδας μας πρέπει νά τιμοῦν τούς προστάτες τῶν γραμμάτων: τό Μέγα Βασίλειο, τόν ἅγιο Γρηγόριο τόν Θεολόγο καί τόν ἅγιο Ἰωάννη τό Χρυσόστομο. Τήν ἡμέρα αὐτή δάσκαλοι, καθηγητές καί μαθητές πρέπει νά γιορτάζουν!

Ἄν θά θέλαμε νά μελετήσουμε τή ζωή καί τῶν τριῶν, θά ἔπρεπε νά ἀφιερῶσουμε ὥρες πολλές. Γί' αὐτό σήμερα θά ἀσχοληθοῦμε, γιά λίγο, μόνο μέ μερικά περιστατικά τῆς ζωῆς τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ἱκανά, ὁμως, νά μᾶς παρουσιάσουν τό μεγαλεῖο του.

Στήν οἰκογένειά του ἦταν ἑννέα ἀδελφία. Ἀπ' αὐτά πέντε ἔγιναν Ἅγιοι!

Μικρός, ἀπό τό στόμα τῆς γιαγιάς Μακρίνας, ἀκουγε τίς ἱστορίες γιά τά παλικάρια τοῦ Χριστοῦ, τούς μάρτυρες, πού προτιμοῦσαν τό θάνατο, παρὰ ν' ἀλλάξουν πίστη. Καί πόθησε νά τούς μοιάσει.

Σπουδάζει στή Καισάρεια, στήν Κωνσταντινούπολη, στήν Ἀθήνα. Σπουδάζει ρητορική, γραμματική, φιλοσοφία, ἀστρονομία, γεωμετρία, ἰατρική! Δηλαδή ὅλες τίς ἐπιστήμες ἐκείνης τῆς ἐποχῆς!

Αποφασίζει ὁμως νά ἀφιερῶσει ὁλόκληρο τόν ἑαυτό του στήν Ἐκκλησία, στό Θεό.

Πονόψυχος καθὼς εἶναι, δέν μπορεῖ νά βλέπει γύρω του φτωχοῦς, πεινασμένους, δυστυχισμένους. Ἐτσι ἀπό τήν πρώτη στιγμή πού γίνεται Ιεράρχης τοῦ Χριστοῦ μας, πραγματοποιεῖ τό ὄνειρό του. Χτίζει μία ὁλόκληρη πόλη, πού εἶναι γεμάτη ἀπό ἰδρύματα: νοσοκομεῖα, ὀρφανοτροφεῖα, γηροκομεῖα, πτωχοκομεῖα, ξενῶνες. «Χρυσή Πόλη»! Βασιλειάδα! Ἐτσι τήν ὀνόμασαν τήν ὑπέροχη αὐτή πόλη. Καί τό Βασίλειο τόν ὀνόμασαν γιά τά μεγάλα, τά μοναδικά, στήν ἱστορία ἔργα του, «Μέγα».

Ἐκεῖνο τόν καιρό, παιδιά, αὐτοκράτορας ἦταν ὁ Οὐάλης, Ἀρειανός, αἰρετικός δηλαδή, ὁπαδός τοῦ Ἀρείου. Αὐτός, λοιπόν, θέλησε νά πείσει τούς κατοίκους τῆς Καππαδοκίας, ὅπου ἦταν ἐπίσκοπος ὁ Μ. Βασίλειος, νά γίνουν ἀρειανοί. Στέλνει τόν ἀντιπρόσωπό του τόν Μόδεστο, πού ἄλλου; Στόν ἅγιο ἐπίσκοπο, στό Μέγα Βασίλειο. Τοῦ λέει λοιπόν ὁ Μόδεστος:

-Αυτό είναι τό θέλημα τοῦ αὐτοκράτορα καί αὐτό πρέπει νά γίνει...
-Δέν τόν φοβᾶμαι τόν αὐτοκράτορα, τοῦ ἀπαντά γαλήνιος ὁ Βασίλειος.
-Θά σοῦ πάρει τά χρήματα, τήν περιουσία.
-Περιουσία ἄλλη, ἐκτός ἀπό αὐτά τά παλιά ράσα καί μερικά βιβλία, δέν ἔχω.
-Θά σέ ἐξορίσει...
-Τήν ἐξορία δέν τήν λογαριάζω. Πάνω σ' αὐτή τή γῆ, εἴμαστε περαστικοί.
-Θά σέ βασανίσει...
-Δέ μέ τρομάζουν τά βασανιστήρια. Εἶμαι ἄρρωστος καί τό σῶμα μου δέ θά ἀντέξει γιά πολὺ. Θά πάω, λοιπόν, γρηγορότερα κοντά στόν Κύριό μου, πού λατρεύω, πού ἀγαπῶ!...
Από τίς σοφές καί γενναῖες ἀπαντήσεις μένει ἐκπληκτος ὁ Μόδεστος.
-Δέν ἔχω ἀκούσει ὡς τώρα ἄλλον ἄνθρωπο νά μιλάει μέ τέτοιο τρόπο, μέ τόσο θάρρος, Βασίλειε.

-Ίσως, γιατί δέ θά συνάντησες ὡς σήμερα πραγματικό ἐπίσκοπο. Ἐμεῖς, ἔπαρχε, σέ ὅλα τά ἄλλα ζητήματα εἴμαστε ἐπιεικεῖς καί ταπεινότεροι ἀπό κάθε ἄλλον. Ὅταν ὅμως κινδυνεύει ἡ πίστη μας στό Θεό, ὅλα τά περιφρονοῦμε καί σ' Αὐτόν μόνο στρέφουμε τό βλέμμα.

Ἡρωικός Ἐπίσκοπος! Ἀληθινός Ἅγιος!

Δόθηκε, ὅμως, παιδιά, καί ἄλλη ἀφορμή νά νικήσει ὁ Μέγας Βασίλειος τοὺς αἰρετικούς. Αὐτοί, ἤθελαν μία ἐκκλησία τῶν ὀρθοδόξων δική τους. Καλεῖ ὁ Ὁρθόδοξος Ἐπίσκοπος, ὁ Βασίλειος, καί τοὺς Ὁρθόδοξους καί τοὺς Ἀρειανούς καί τοὺς Λέει:

-Θά κλείσουμε τήν ἐκκλησία γιά ἔξι μέρες. Θά σφραγίσουμε καλά τήν πόρτα της κι ὕστερα θά προσευχηθοῦμε στό Θεό νά μᾶς τήν ἀνοίξει. Κι ὅποιοι τό καταφέρουν σ' αὐτοὺς θά ἀνήκει ἡ ἐκκλησία.

Ἡ γνώμη τοῦ ἦταν τίμια καί δίκαιη. Ἄρесе σέ ὅλους. Κλείνουν τήν ἐκκλησία καί ἀρχίζουν τίς προσευχές. Πρῶτοι οἱ Ἀρειανοί. Γονατίζουν καί προσεύχονται ἐπὶ τρεῖς ὁλόκληρες ἡμέρες. Ἡ πόρτα ὅμως μένει κλειστή.

-Τώρα ἡ σειρὰ μᾶς λέει ὁ Μέγας Βασίλειος. Ὑψώνει τά χέρια του στόν οὐρανὸ καί προσεύχεται: «Εὐλογητός ὁ Θεὸς τῶν Χριστιανῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Τήν ἴδια στιγμή γίνεται τό θαῦμα! Σείονται οἱ πόρτες. Σπάζουν οἱ κλειδαριές κι ἀνοίγουν διάπλατα οἱ πόρτες μοναχές τους. Μέ δάκρυα χαρᾶς, μπαίνουν ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι στό ναό καί ψάλλουν δοξολογία στόν Κύριο!

Τί νά πρωτοποῦμε, παιδιά, γιά τό Μέγα Βασίλειο; Δέν εἶναι καθόλου εὐκολο μέσα σέ λίγη ὥρα νά γνωρίσουμε καλά τό Σοφὸ Ἱεράρχη, τόν «Οὐρανοφάντορα», ὅπως τόν ὀνόμασε ἡ ἐκκλησία μας. Αὐτόν δηλαδή πού ἐμβάθυνε στά μυστήρια τοῦ οὐρανοῦ καί φανέρωσε τά δόγματα τῆς πίστεως μας στοὺς ἀνθρώπους. Αὐτόν πού ἀφιέρωσε τά πάντα στήν ὑπηρεσία τῆς Ἀγάπης. Τόν Ἅγιο Βασίλειο, πού ἀγάπησε ὅλους τους ἀνθρώπους καί πιο πολὺ τά παιδιά.

Β'. Ἐπεξεργασία:

Οἱ Ἅγιοι Τρεῖς Ἱεράρχες ἀγαποῦσαν πολὺ τόν Χριστό μας καί τήν Ἐκκλησία, γι' αὐτό καί ἔθεσαν στήν ὑπηρεσία τοῦ Χριστοῦ τή σοφία καί τίς γνώσεις τους! Ἀκόμα πρόσεξαν νά

ἐφαρμόζουν στή ζωή τούς τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ καί ἀναδείχτηκαν μεγάλοι Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας. Ἔτσι τούς τιμοῦμε ὅλους μαζί στίς 30 Ἰανουαρίου καί χωριστά τόν καθένα καί ζητοῦμε τίς πρεσβεῖες τους!

☞ Ποιοί λοιπόν παιδιά εἶναι οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες;

Ὁ Μέγας Βασίλειος, ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος καί ὁ Ἰωάννης Χρυσόστομος.

☞ Γιατί εἶναι προστάτες τῆς παιδείας μας;

Ἀγάπησαν ἀπό τά μικρά τους χρόνια πολύ τά γράμματα. Σπούδασαν. Μορφώθηκαν πάρα πολύ. Καί φυσικά ἀγάπησαν μέ ὅλη τήν καρδιά τούς τόν Θεό. Μελέτησαν τό λόγο τοῦ Θεοῦ. Καί ἔγραψαν σπουδαία βιβλία.

☞ Μήπως θυμᾶστε ποιές ἦταν οἱ σπουδές τοῦ Μ. Βασιλείου;

Σπουδάζει ρητορική, γραμματική, φιλοσοφία, ἀστρονομία, γεωμετρία, ἱατρική! Δηλαδή ὅλες τίς ἐπιστῆμες ἐκείνης τῆς ἐποχῆς!

☞ Ποιό ἦταν τό μεγαλύτερο φιланθρωπικό του ἔργο;

Ἡ Βασιλειάδα! Μία πόλη, ποῦ εἶναι γεμάτη ἀπό ἱδρύματα: νοσοκομεῖα, ὁρφανοτροφεῖα, γηροκομεῖα, πτωχοκομεῖα, ξενῶνες. «Χρυσή Πόλη»! Βασιλειάδα!

☞ Μέ ποιά περιστατικά φάνηκε τό θάρρος του καί ἡ σταθερότητα στήν πίστη του;

.....

Γ'. Ἐφαρμογή:

Σίγουρα, παιδιά, ὅλοι μας τούτη τήν ὥρα νιώθουμε μεγάλη χαρά, πού γνωρίσαμε ἔστω καί τόσα λίγα πράγματα γιά τό Μέγα Βασίλειο, ἕναν ἀπό τούς Τρεῖς Ἱεράρχες. Αἰῶνες τώρα φωτίζει τήν οἰκουμένη ὁλόκληρη μέ τή σοφία καί τήν ἀρετή του, μέ τήν κοινωνική ἐργασία καί τήν προσφορά του.

Ὅπως ὁ ἀπέραντος γαλανός οὐρανός ἀπλώνεται καί σκεπάζει ὅλους ὅσους ζοῦν κάτω στή γῆ, ἔτσι καί ὁ Μέγας Βασίλειος σκεπάζει μέ τή στοργή καί τήν ἀγάπη τοῦ ὅλους τους ἀνθρώπους· μά ἰδιαίτερά τους δασκάλους καί τούς μαθητές. Μᾶς φωτίζει, μᾶς διδάσκει, μᾶς καθοδηγεῖ, μᾶς ἐμπνέει. Εἶναι πρότυπο σοφίας, ἀρετῆς, ἡρωισμού.

- Ἄς προσπαθήσουμε, παιδιά, νά μιμηθοῦμε τό φωτεινό παράδειγμά του. Ν' ἀγαπήσουμε κι ἐμεῖς μέ ὅλη μας τήν καρδιά τό Χριστό καί τήν Ἐκκλησία. Ν' ἀγαπήσουμε καί τά γράμματα. Νά εἴμαστε ἐπιμελεῖς, γιά νά μορφωθοῦμε.

- Ἄς σκύψουμε μέ λαχτάρα στή σοφία του καί ἄς ρουφήξουμε τίς ἅγιες συμβουλές του.

- Ἄς προσπαθήσουμε νά τίς ἐφαρμόζουμε στήν καθημερινή μας ζωή· στό σχολεῖο, στό σπίτι, παντοῦ. Γιά νά γινόμαστε καλύτεροι μέρα μέ τή μέρα.

- Ἄς τόν παρακαλοῦμε στήν προσευχή μας νά μεσιτεύει στόν Κύριο νά φωτίζει τό νοῦ μας καί νά δυναμώνει τή θέλησή μας στό καλό.

Ἄς τόν τιμήσουμε καί φέτος μαζί μέ τόν ἅγιο Γρηγόριο τόν Θεολόγο καί τόν ἅγιο Ἰωάννη Χρυσόστομο. Καί ἄς τόν παρακαλέσουμε νά πρεσβεύει στόν Θεό νά μᾶς φωτίζει στά μαθήματα καί νά μᾶς δυναμώνει στόν ἀγῶνα κατά τῆς ἁμαρτίας, ὥστε νά μείνουμε μέχρι τέλους τῆς ζωῆς μᾶς πιστοί, ἀκλόνητοι στήν Ὁρθοδοξία, τή ΜΟΝΗ ΑΛΗΘΕΙΑ!

Σύνθημα:

Πρότυπο στή ζωή μας ὁ Μέγας Βασίλειος!

Ἀπολυτίκιο Μεγάλου Βασιλείου

Ἦχος α'

Εἰς πᾶσαν τήν γῆν ἐξηλθεν ὁ φθόγγος σου, ὡς δεξαμένην
τόν λόγον σου· δι' οὗ θεοπρεπῶς ἐδογματίσας, τήν φύσιν
τῶν ὄντων ἐτράνωσας, τὰ τῶν ἀνθρώπων ἤθη
κατεκόσμησας. Βασίλειον ἱεράτευμα, Πάτερ Ὅσιε· πρέσβευε
Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Μετάφραση

Σ' ὅλο τον κόσμο ἀκούστηκε ἡ φωνή σου, μόλις δέχθηκε τά
θεῖα σου λόγια. Μ' αὐτά φανέρωσες τά θεῖα δόγματα,
ἀποκάλυψες τη φύση τῶν δημιουργημάτων καί στόλισες τα
ἤθη τῶν ἀνθρώπων. Ἐσύ, ὅσιε Πάτερ, πού ἀνέδειξες το
βασιλικό χάρισμα τῆς ἱεροσύνης, πρέσβευε στον Χριστό καί
Θεό να χαρίσει στις ψυχές μας την ἄπειρη εὐσπλαχνία του.